

ÉPOQUE – Ympäristöohjelma laadukkaaseen yliopisto- opetukseen

KURSSI 1 Osallistavat menetelmät luonnonvarojen kestävässä hoidossa

Moduuli 2

Aihe 1 Laaja-alainen osaaminen ympäristö- opetuksessa

KESTÄVYYS

Määritelmä:

- ❖ Kestävyys on peräisin latinan sanasta *sustinere* (*tenere* : pitää, *sus* : ylhäällä)
- ❖ Sanakirjat tarjoavat yli kymmenen merkitystä sanalle kestävyys, joista tärkeimmät ovat ylläpitää, tukea tai kestää.
- ❖ 1980 – luvulta lähtien Sanaa kestävyys on käytetty enemmän kuvaamaan ihmisen kestävyyttä maaplaneetalla.

KESTÄVYYS

Tämä on johtanut laajemmin lainattuun määritelmään kestävydestä:

“kestävä kehitys on kehitystä, joka vastaa nykypäivän tarpeisiin vaarantamatta tulevien sukupolvien mahdollisuutta tyydyttää omat tarpeensa.”

Lähde: World Commission on Environment and Development (established by a resolution of UN General Assembly) (Brundtland Commission, 1987).

KESTÄVYYS

Kestävyyden edut:

- ❖ **Energiatehokkuuden parantaminen**
- ❖ **Yleisen suorituskyvyn parantaminen**
- ❖ **Kokonaiskustannusten vähentäminen**

KOKONAISVALTAINEN LÄHESTYMISTAPA KESTÄVYYTEEN

Ymmärrettävä kokonaisvaltaisessa muodossa, kestävyys on monimutkainen ja monitahoinen kehitysvisio.

Se on moniulotteinen kehityksen malli, joka rajoittaa taloudellista kasvua ja muita ihmisen toimintoja sekä luonnon uudistumista.

Se tähtää ihmisen tilanteen parantamiseen (sosiaalinen ja inhimillinen kehitys) tärkeimpänä tavoitteenaan. Se kunnioittaa ympäristön laatua ja luonnon ytimen rajoja taloudellisissa, poliittisissa, koulutuksellisissa ja kulttuurisissa strategioissa.

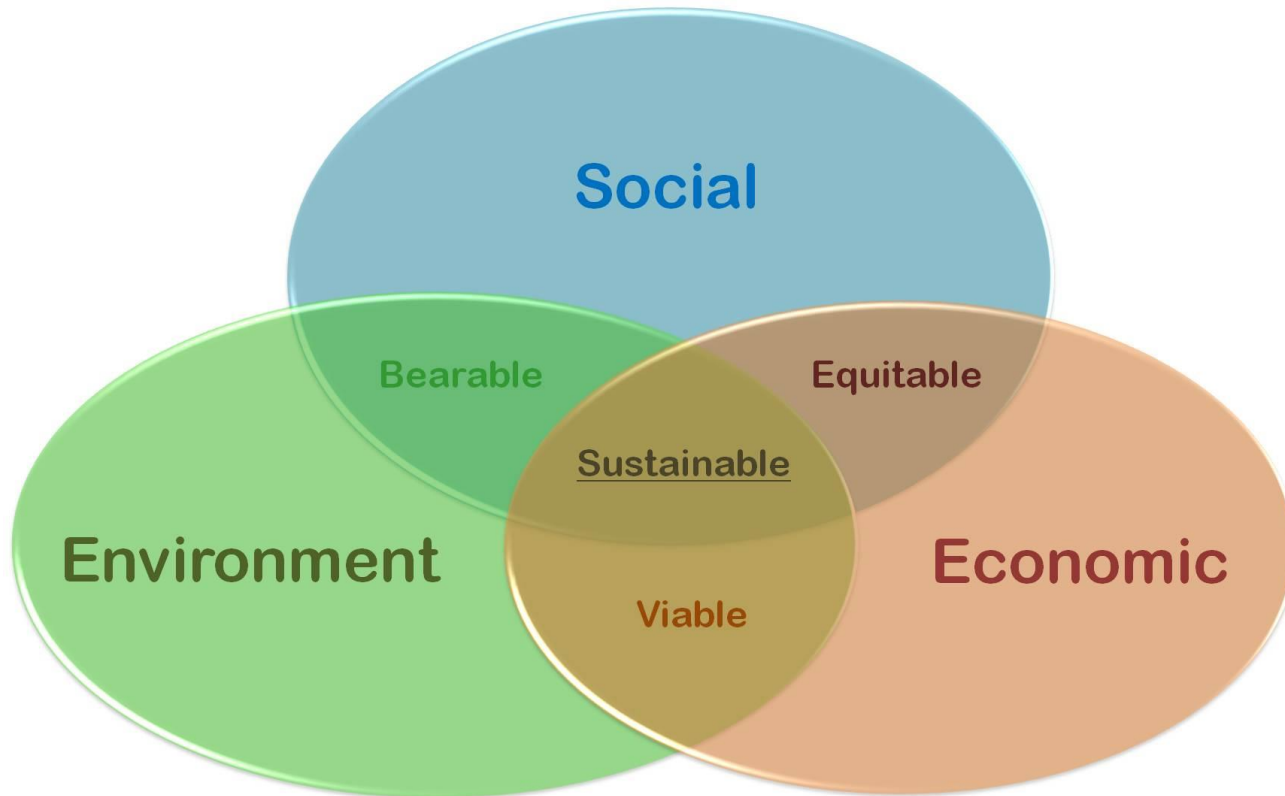
KOKONAISVALTAINEN LÄHESTYMISTAPA KESTÄVYYTEEN

Kestävä kehitys on usein jaettu talouteen, ympäristöön ja yhteiskuntaan.

Nämä kolme sektoria esitetään usein kolmena toisiinsa yhdistyneinä renkaina.

Kannustamalla luokittelua kolmeen kategoriaan, analysoinnista tulee yksinkertaisempaa.

KOKONAISVALTAINEN LÄHESTYMISTAPA KESTÄVYYTEEN

KOKONAISVALTAINEN LÄHESTYMISTAPA KESTÄVYYTEEN

1. **POLIITTINEN TODELLISUUS:** Talouden priorisointi
2. **AINEELLINEN TODELLISUUS:** Talouden pesiminen yhteiskunnassa ja ympäristössä
3. **MONITASOINEN JA MONITAHOINEN**
4. **NÄKÖKULMAN MUUTOS:** Rajojen murtaminen

1. POLIITTINEN TODELLISUUS

- ❖ Poliittinen todellisuus antaa taloudelle etusijan. Tämä pitkälle käsittelee ympäristöä ja yhteiskuntaa resurssina jota voidaan hyödyntää niin luonnon kuin ihmisten taholta. Ympäristö ja yhteiskunta voidaan myös nähdä pesualtaana, jonne ongelmat kuten työttömyys, sairaus, jäteet, kaadetaan.
- ❖ Normaalisti, kun hallitukset, yritykset ja teoreetikot puhuvat taloudesta, käsitteellä tarkoitetaan tavaroiden ja palvelujen tuotantoa ja vaihtoa sekä näiden kautta markkinoiden toimintaa. Tällä viitataan kapitalistiseen talouteen.

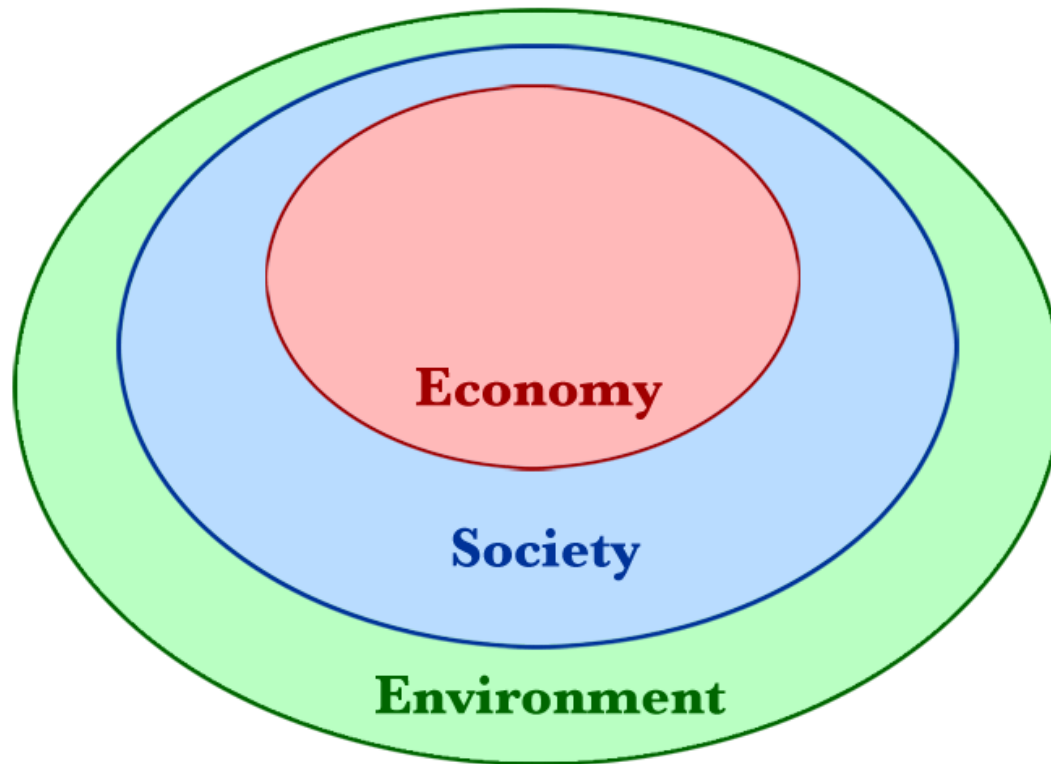
2. AINEELLINEN TODELLISUUS

- ❖ Aineellisessa todellisuudella tarkoitetaan taloutta, joka on riippuvainen yhteiskunnasta ja ympäristöstä.
- ❖ Ihmisen toiminta tapahtuu ympäristössä. Lähes kaikki tekemme vaikuttavat ympäristöön. Ihmisen elämä itsessään on riippuvainen ympäristöstä. Meidän materiaaliset tarpeet kuten lämpö, valo, ruoka, lääkkeet, vaatteet sekä nykyaikaiset kulutustavarat tehdään materiaalista ja siinä syntyvästä energiasta.

2. AINEELLINEN TODELLISUUS

- ❖ On abstraktia ajatella taloutta erillisenä toimintalana. Ilman yhteiskuntaa ei voi olla taloutta.
- ❖ Tarkempi yhteiskunnan, talouden, ympäristön esittely tavallisen kolmen renkaan sijaan näyttävät näiden olevan sisäkkäin yhteiskunnassa, mikä puolestaan on sisäkkäin ympäristössä.
- ❖ Keskeinen kysymys kestävän kehityksen integroinnissa on eri toimet ja alat tarkastellen ottaen kokonaisvaltaisen näkökulman ja tieteenalojen välisten esteiden ylittämisen huomioon. “Sisäkkäisen mallin” sijaan kolmen renkaan malli kannustaa käsitteellisten näkymien sympaattiseen integraatioon.

SISÄKKÄINEN KESTÄVÄ KEHITYS

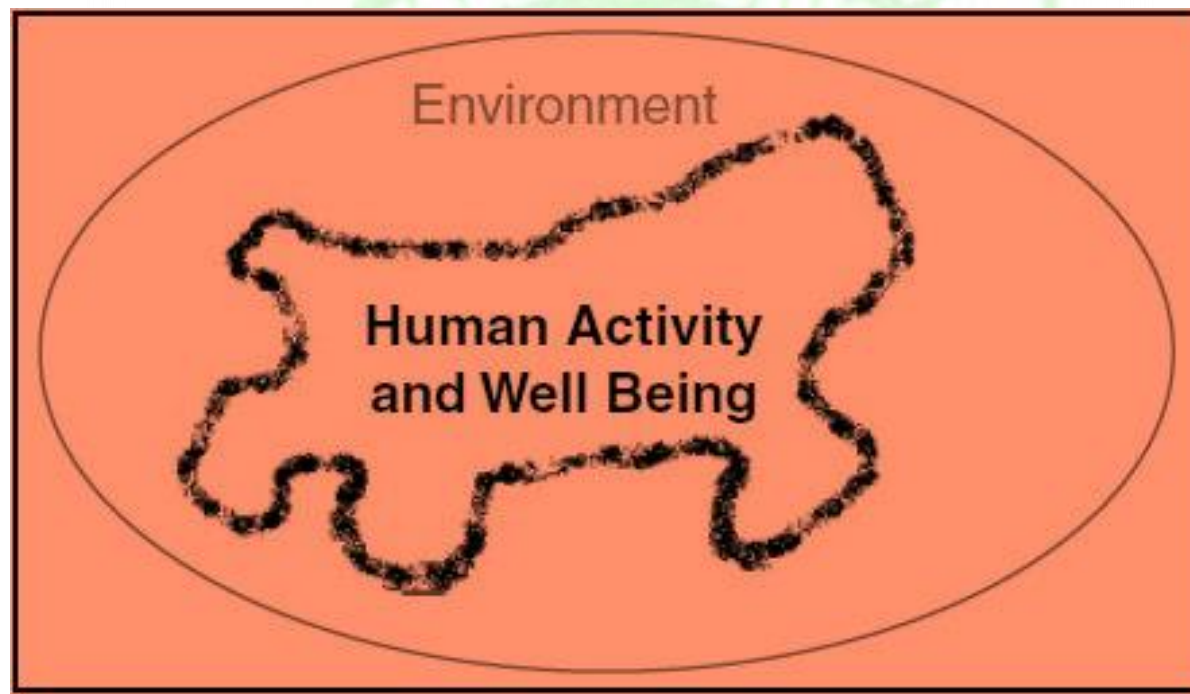
3. MONIKERROKSIINEN JA MONITASOINEN

- ❖ On olemassa monia ympäristöjä, yhteiskuntia ja talouksia. Eri ympäristöissä ja eri mittakaavoissa taloudet ja yhteiskunnat ovat ilmeisiä.
- ❖ Paikallisten ja maailmanlaajuisten asioiden välillä on monimutkainen yhteys ja vuorovaikutus.
- ❖ Sen teeskentely, että talous ja yhteiskunta on yhtenäinen kokonaisuus, sivuuttaa monimuotoisuuden ja erilaisuuden ja sen sijaan laittaa etusijalle hallitseville osille.
- ❖ Aivan kuten ympäristölle, monimuotoisuus on tärkeä osa ihmisen kestävyyttä. Muutokset tieteen, teknologian, taiteen ja kulttuurin aloilla stimuloivat monimuotoisuutta.

4. NÄKÖKULMAN MUUTOS

- ❖ Ihmiskunnan hyvinvointi on riippuvainen ympäristöstä, vaikka meidän tulisi tunnistaa, että luonto, vaikka se muuttuisi ilman ihmisiä, selviäisi ilman meitä. Samaa ei voida sanoa ihmisistä. Raja ympäristön ja ihmisen toiminann välillä ei sinänsä ole siisti tai terävä; se on pikemminkin sumea.
- ❖ On olemassa jatkuva virtaus materiaalien ja energian välillä, jonka taustalla on ihmisten toiminta ja ympäristö sekä niiden jatkuva vuorovaikutus toistensa kanssa.

Ihmisten toiminta ja ympäristö ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään.

4. NÄKÖKULMAN MUUTOS

- ❖ Jos tavoitteena on ihmisen hyvinvointi, voidaan mikä tahansa syrjintä nähdä vastakkaisena kestäväälle kehitykselle ei pelkästään ei-toivottujen perusteiden mutta muiden hyötyjen näkökulmista.
- ❖ Sen sijaan, että talous on etusijalla, joka on keino päämäärien saavuttamiseen, painopisteen tulisi olla ihmisten provisioinnissa ja tarpeiden tyydyttämisessä, joka voidaan tehdä monella eri tavalla kuin on kuvattu talouden sisällä.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN PERIAATTEET

Kestävän kehityksen on perustuttava periaatteisiin, jotka koskevat kaikkia asioita riippumatta siitä onko ne luokiteltu ympäristöllisiksi, sosiaalisiksi, taloudellisiksi tai yhdistelmäksi näistä kolmesta.

Hahmottelun taustalla on viisi yhdenvertaisuusperiaatetta:

- a. Futurity– sukupolvien tasa-arvo
- b. Sosiaalinen oikeudenmukaisuus – sukupolvien sisäinen pääoma
- c. Ylittävät vastuut – maantieteellinen pääoma
- d. Menettelyä koskeva pääoma – ihmisiä kohdellaan avoimesti ja oikeudenmukaisesti
- e. Inter-species pääoma – biologisen monimuotoisuuden merkitys

The Principles of Sustainable Development

Kestävän kehityksen periaatteet ihmissuhteiden kannalta voidaan tiivistää sukupuolten tasa-arvoon, joka huomioi tulevien sukupolvien tarpeet; pääoma kattaa sosiaalisen oikeudenmukaisuuden riippumatta luokasta, sukupuolesta, rodusta jne. tai siitä missä he asuvat ja mihin osallistuvat, jotta ihmiset voivat muodostaa omat tulevaisuudet. Periaatteena on biologisen monimuotoisuuden merkityksen tunnistaminen ja ekosysteemin tärkeys.

LÄHTEET

- Eskew, B. *A Holistic Approach to Sustainability*, Charlotte, North Carolina March 11, 2011
(https://www.bicsi.org/pdf/Regions/charlotte_se_4_11/A%20Holistic%20Approach%20to%20Sustainability.pdf)
- Bob Giddings, Bill Hopwood and Geoff O'Brien, *Environment, economy and society: fitting them together into sustainable development*, *Sust. Dev.* 10, 187–196 (2002)
(<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/sd.199/pdf>)